

**Звіт з оцінки впливу на
довкілля: особливості
формування та основні
ВИМОГИ**

Звіт з ОВД розробляється згідно затвердженої форми та змісту (Додаток 4 Постанови Кабінету Міністрів України).

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ З УПРАВЛІННЯ
ФОНДОМІ ВІДНУЖЖЕННЯ
Державна спеціалізована підприємство
з УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛЬНИМ ІНВЕСТИЦІОННИМ
ФОНДОМ ВІДНУЖЖЕННЯ
(ДСТ "УКБФ")

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор ДСТ "УКБФ"

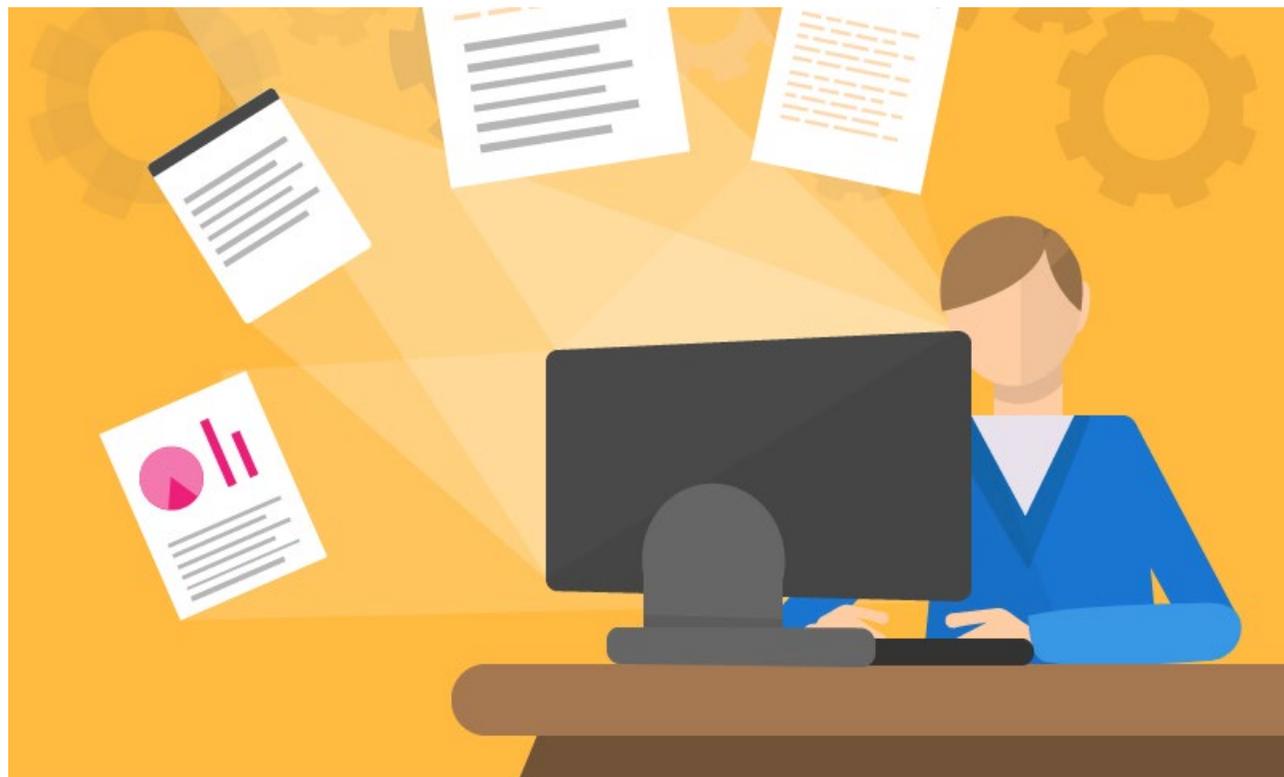
ЗВІТ
з обліку витрат на виконання діяльності
підприємства через річку Ізяс на Бузькому остр. Дніпрові
Кіровоградській області відносини Ізясського району Кіровоградської області

Виконав:
Заступник директора ДСТ "УКБФ"
ДСТ "УКБФ"

"___" _____ 2018 р.

м. Київ

Звіт з оцінки впливу на довкілля **є публічним**. Він завантажується в реєстр ОВД, а також розміщується в місцях, де б громадськість мала вільний доступ для ознайомлення.

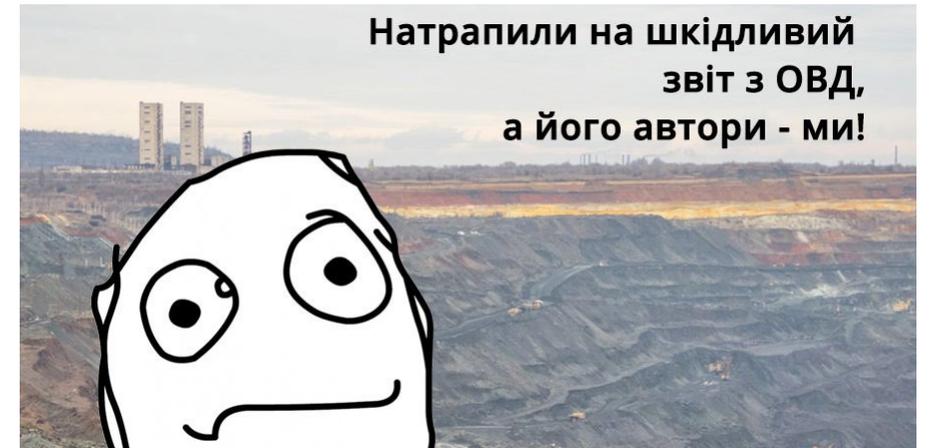

Суб'єкт господарювання
забезпечує підготовку звіту з
оцінки впливу на довкілля і
несе відповідальність за
достовірність наведеної у
звіті інформації згідно з
законодавством

Досвід дії закону демонструє, що для українських підприємців формування звітів з ОВД стало чималим викликом. Підприємці не знайомі зі шляхами та інструментами збору й опрацювання даних, їм важко дається розуміння численних нормативних вимог, а малий бізнес та деякі галузі схильні недооцінювати масштаби свого впливу.

Все це впливає на якість самих звітів і унеможлиблює здійснення таких важливих для державної еко-політики операцій як аналітика й прогнозування.

На свій вибір суб'єкт господарювання може розробити звіт із ОВД власними силами, або із залученням проектної організації

Закон про ОВД не передбачає будь-якої атестації чи сертифікації експертів, які розробляють звіт із ОВД.

Враховуючи відкритість звітів та висновків із ОВД, очікується, що *професійний рівень проектантів*, а відтак і якість звітів із ОВД, відрегулюється ринком.

Уся відповідальність за достовірність інформації та усі повноваження за законом про ОВД (щодо подання документів, опублікування, участі у громадських слуханнях) *лежать* саме на **суб'єкті господарювання**.

Єдиною згадкою про виконавців звітів з ОВД є стаття 6 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля», відповідно до частини восьмої цієї статті з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації та зберігається в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля протягом усього часу провадження планованої діяльності, **але не менш як п'ять років** з дня отримання рішення про провадження планованої діяльності.

У Додатку 4 до Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026 зазначається, *що підписи виконавців із зазначенням їхньої кваліфікації вказуються після викладення останнього 13-го розділу Звіту.*

Водночас Закон «Про оцінку впливу на довкілля» та підзаконні нормативно-правові акти не містять відсильних норм щодо затверджених кваліфікацій розробників тощо.

Практичний досвід застосування Закону «Про оцінку впливу на довкілля» свідчить про низький рівень якості Звітів з ОВД, що розроблюються для видів діяльності та об'єктів різних галузей промисловості, як наслідок, такий стан справ не дає змоги в повною мірою об'єктивно оцінити ймовірні впливи на довкілля та передбачити заходи щодо їх усунення. Це слугує негативним трендом для просування дієвого довкілцевого інструменту – оцінки впливу на довкілля, та підвищує рівень недовіри як з боку громадськості, так і з боку замовників планованої діяльності та розширює можливості прийняття суб'єктивних рішень з боку органів державної влади.

Закон не встановлює мінімальних чи максимальних строків, які мають пройти між поданням повідомлення та звіту із ОВД. Суб'єкт господарювання може подати звіт із ОВД і через **3, 6 чи 12 місяців** з дня оголошення своїх намірів про провадження планованої діяльності.

Разом з тим, все ж достатній проміжок часу між цими подіями має пройти, адже суб'єкт господарювання зобов'язаний розробляти звіт із ОВД із належним врахуванням зауважень і пропозицій громадськості та із виконанням умов щодо обсягу досліджень та рівня деталізації інформації, якщо такі подавалися.

Подання звіту з ОВД до реєстру на **16 робочий день** після подання повідомлення може розглядатися як порушення зазначених вище обов'язків.

Закон передбачає **обов'язковий зміст звіту** із ОВД, від якого суб'єкт господарювання не має права відхилитися. Усі зазначені у законі відомості повинні бути присутніми у звіті.

Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

- 1) опис планованої діяльності та її основних характеристик;
- 2) опис виправданих альтернатив планованої діяльності, основних причин обрання запропонованого варіанта з урахуванням екологічних наслідків;
- 3) опис поточного стану довкілля;
- 4) опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів;
- 5) опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності;
- 6) опис методів прогнозування, та припущень, покладених в основу такого прогнозування, а також використовувані дані про стан довкілля;

Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

- 7) опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;
- 8) опис очікуваного значного негативного впливу діяльності на довкілля, зумовленого вразливістю проекту до ризиків надзвичайних ситуацій, заходів запобігання чи пом'якшення впливу надзвичайних ситуацій на довкілля та заходів реагування на надзвичайні ситуації;
- 9) визначення усіх труднощів (технічних недоліків, відсутності достатніх технічних засобів або знань), виявлених у процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;

Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

- 10) усі зауваження і пропозиції, що надійшли після оприлюднення повідомлення, а також таблиця із зазначенням інформації про повне врахування, часткове врахування або обґрунтування відхилення зауважень та пропозицій, отриманих під час громадського обговорення;
- 11) стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу;
- 12) резюме нетехнічного характеру інформації, зазначеної у пунктах 1–11 цієї частини, розраховане на широку аудиторію;
- 13) список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті з оцінки впливу на довкілля.

Суб'єкт господарювання подає звіт з оцінки впливу на довкілля в електронній формі :

- ✓ засобами Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля
- ✓ засобами інших інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем
- ✓ та визначену суб'єктом господарювання іншу додаткову інформацію, необхідну для розгляду звіту, за місцем провадження планованої діяльності уповноваженому територіальному органу або уповноваженому центральному органу.

Разом із звітом з оцінки впливу на довкілля суб'єкт господарювання подає за місцем провадження планованої діяльності уповноваженому територіальному органу або уповноваженому центральному органу оголошення про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля шляхом заповнення форми засобами Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, а також засобами інших інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, користувачами яких є уповноважений орган та суб'єкт господарювання.

Звіт з оцінки впливу на довкілля та надана суб'єктом господарювання інша документація, необхідна для оцінки впливу на довкілля, є відкритими і надаються уповноваженим органом, органом місцевого самоврядування та суб'єктом господарювання для ознайомлення.

Доступ до звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої наданої суб'єктом господарювання документації щодо планованої діяльності забезпечується шляхом їх розміщення протягом усього строку громадського обговорення у місцях, доступних для громадськості у приміщеннях уповноваженого органу, органів місцевого самоврядування територіальних громад, які можуть зазнати впливу планованої діяльності, у приміщенні суб'єкта господарювання та, додатково, розміщення в інших загальнодоступних місцях, визначених суб'єктом господарювання.

Громадськості надається можливість робити копії (фотокопії) та виписки із зазначеної документації, а також можливість ознайомлення з інформацією за місцем розміщення.

ЗВІТ
з оцінки впливу на довкілля

планованої діяльності «Ремонтну стін існуючої системи
постачання в частині планованої ділянки
фракційного розділу сміття за адресою: Дніпропетровська
область, Апостолівський район, с. Пана Трушна,
вул. Шкільна, 156»

ДОННІ 15606
Громадський центр «Світло» при міській раді м.
Дніпропетровськ (франкфуртська громада)

№ ДН 43177/20
Громадський центр «Світло» при міській раді м.
Дніпропетровськ (франкфуртська громада)

ЗВІТ
з оцінки впливу на довкілля
планованої діяльності за адресою:

м. Дніпро
15606

Паньківська вул. А/С з пунктом сортування побутових відходів та
поблизу І А/С ПІ зі зливовими люками фракційного розділу
по вул. Косовицькій, 31 А м. м. Дніпро

Організація – замовник:
ГП «Міський ПРОЕКТ»

Висновок № 1

Виготовлення копій звіту з оцінки впливу на довкілля та наданої суб'єктом господарювання іншої документації, необхідної для оцінки впливу на довкілля, для їх фізичного розміщення з метою ознайомлення громадськості забезпечує суб'єкт господарювання за наявності запиту громадськості. Суб'єкт господарювання безоплатно надає запитувачу друковані копії звіту з оцінки впливу на довкілля та іншої документації протягом двох днів з дня отримання від громадськості відповідного письмового запиту.

Суб'єкт господарювання одночасно з поданням звіту з оцінки впливу на довкілля подає уповноваженому територіальному органу або уповноваженому центральному органу відомості, що підтверджують *факт та дату оприлюднення суб'єктом господарювання оголошення* про початок громадського обговорення звіту з оцінки впливу на довкілля та розміщення звіту з оцінки впливу на довкілля. Уповноважений орган вносить зазначені відомості до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля **не пізніше наступного робочого дня з дня їх надходження**, а також перевіряє та вносить зазначену інформацію до звіту про громадське обговорення.

Якщо на будь-якій стадії розгляду звіту з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган виявить, що планована діяльність може мати вплив **на довкілля двох і більше областей** (Автономної Республіки Крим), він невідкладно, **не пізніше наступного робочого дня**, передає розгляд документації уповноваженому центральному органу для проведення громадського обговорення в адміністративно-територіальних одиницях, які можуть зазнати впливу планованої діяльності (крім адміністративно-територіальних одиниць, в яких громадське обговорення вже проведено), та надання висновку з оцінки впливу на довкілля, про що одночасно повідомляє суб'єкта господарювання із застосуванням засобів електронних комунікацій.

Якщо на будь-якій стадії розгляду звіту з оцінки впливу на довкілля уповноважений територіальний орган чи уповноважений центральний орган виявить, що планована діяльність може мати значний **транскордонний вплив**, уповноважений територіальний орган невідкладно, **не пізніше наступного робочого дня**, передає розгляд документації уповноваженому центральному органу, а уповноважений центральний орган здійснює оцінку впливу на довкілля в порядку, яка може мати значний транскордонний вплив, про що одночасно повідомляє суб'єкта господарювання із застосуванням засобів електронних комунікацій.

Обов'язковим елементом звіту із ОВД є вивчення **виправданих альтернатив** **планованої діяльності**. Формально ця вимога містилася і у законодавстві про матеріали ОВНС, але реально на практиці *не виконувалася*.

На сьогодні вимога про вивчення **альтернатив** міститься у законі і її **ігнорування** у звіті із ОВД може тягнути за собою **відмову у видачі висновку із ОВД** чи **скасування виданого висновку у судовому порядку**.

Скільки має бути альтернатив?

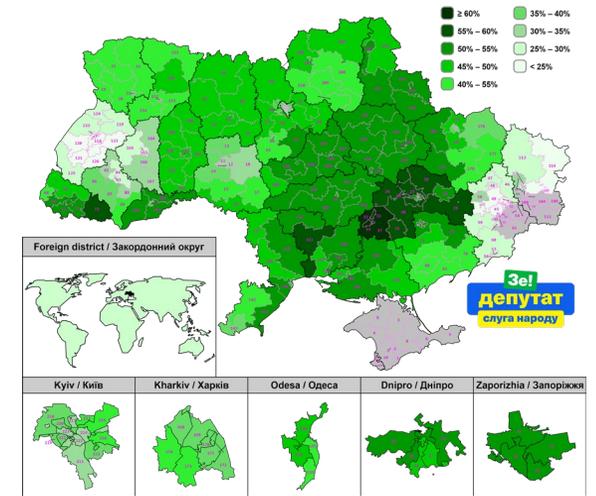
Законом не встановлюються вимоги щодо мінімальної кількості альтернатив, які повинні бути досліджені.

У Європі вважається вивчення щонайменше трьох альтернатив (географічного, технологічного чи іншого характеру), включаючи ту, якій інвестор віддає перевагу.

Альтернативи географічного характеру не завжди можуть бути знайдені, особливо коли мова іде про перепрофілювання чи поновлення строків дії дозволів, але технологічні альтернативи наявні завжди.

До альтернатив технологічного характеру, зокрема, відносяться варіанти спланованих суб'єктом господарювання заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля

ЯКІ ДОКУМЕНТИ НЕОБХІДНО ЗІБРАТИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОВД?

РАЕУ ECOBUSINESS
Бюро з питань

Наприклад, якщо планується будівництва автошляху, то заходи із зниження рівнів шуму можуть бути дуже різноманітні – від влаштування звукоізоляційних екранів чи вибору дорожнього покриття до встановлення обмеження швидкості чи тоннажу транспорту.

Разом з тим, закон говорить про те, що **альтернативи мають бути виправданими**. Виправданими вони мають бути з точки зору **суб'єкта господарювання**, що планує таку діяльність, тобто повідомлення і звіт з ОВД повинні відображати реальні альтернативи, які вивчалися інвестором.

До прикладу, зазначення у повідомленні в якості альтернативи вітрової електростанції атомну, навряд чи можна вважати виправданою альтернативою.

Вже на етапі повідомлення закон вимагає від суб'єкта господарювання окреслити плановану діяльність із її **технічними альтернативами**, а також місце провадження та **територіальні альтернативи**. Повноцінно ці альтернативи повинні бути розглянуті у звіті із ОВД.

У звіті із ОВД описуються альтернативи планованої діяльності, фактори довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, а також зазначаються основні причини обрання запропонованого варіанта з урахуванням екологічних наслідків.

Необхідність розглядати альтернативи у звіті рівноцінно впливає також із повноважень уповноваженого органу погодити альтернативний варіант. Згідно з законом, якщо з оцінки впливу на довкілля з розглянутих виправданих альтернативних варіантів виявляється екологічно обґрунтованим варіант, відмінний від запропонованого суб'єктом господарювання, за письмовою згодою із суб'єктом господарювання у висновку з оцінки впливу на довкілля зазначається погоджений варіант здійснення планованої діяльності.

У разі незгоди суб'єкта господарювання уповноважений орган видає висновок про недопустимість планованої діяльності (негативний висновок із ОВД).

Оцінивши вплив планованої діяльності (за альтернативами) на довкілля, у звіті із ОВД необхідно передбачити (за альтернативами) заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів.

Як пройти процедуру ОВД
та отримати висновок

**З ОЦІНКИ ВПЛИВУ
НА ДОВКІЛЛЯ**

Професійне і відповідальне ставлення до складання звіту із ОВД є запорукою одержання висновку із оцінки впливу на довкілля про допустимість планованої діяльності із адекватними екологічними умовами. Чим краще суб'єкт господарювання (чи найнятий ним проєктант) розробить у звіті із ОВД заходи, спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів, тим вище ймовірність того, що уповноважений орган вважатиме ці заходи достатніми і саме їх перенесе у екологічні умови провадження планованої діяльності.

І навпаки, в умовах використання недостовірних відомостей (до прикладу, копіювання даних про стан довкілля із звіту з ОВД з іншого регіону), відсутності адекватного дослідження впливів планованої діяльності на довкілля та розробки відповідних природоохоронних заходів, уповноважений орган не матиме достатніх вихідних даних для формулювання адекватних та ефективних екологічних умов, і відтак буде зобов'язаний відмовити у видачі висновку чи видати висновок про недопустимість планованої діяльності.

Закон не регулює часового співвідношення здійснення процедури ОВД та розробки проектної документації.

У кожному конкретному випадку, виходячи із особливостей планованої діяльності, це питання може вирішуватися порізно.

Разом з тим, має бути обраний момент у проектуванні планованої діяльності, коли, із одного боку, вже відомо достатньо вихідної інформації для того аби повноцінно оцінити вплив на довкілля, а з другого – врахування обов'язкових екологічних умов, зазначених у висновку із ОВД, не потребуватиме переробки проектної документації.

До прикладу проведення ОВД після розробки техніко-економічного обґрунтування (ТЕО), але перед розробкою проекту чи робочого проекту може бути вдалим моментом.

Міністерством захисту довкілля і природних ресурсів України було видано Наказ «Про затвердження Загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля»

У цьому документі - детальні рекомендації, як правильно оформлювати та готувати звіти з оцінки впливу на довкілля, що можна застосовувати до будь-якої планової діяльності.

Ці рекомендації допоможуть підприємцям не допускати помилок у підготовці такого звіту.

**Розглянемо загальні підходи
та особливості щодо
формування звіту з оцінки
впливу на довкілля, які
передбачені вище
зазначеними методичними
рекомендаціями**

1. Сфера застосування

1. Метою загальних методичних рекомендацій щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля (далі – Методичні рекомендації) є нормативно-методичне забезпечення підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля, відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» (далі – Закон).
2. Методичні рекомендації встановлюють найкращу практику підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля, не встановлюють норм права і мають рекомендаційний характер.
3. Методичні рекомендації можуть застосовуватися до усіх видів планованої діяльності та об'єктів, визначених у частинах другій і третій статті 3 Закону, за винятком тих, до яких розроблені і застосовуються спеціальні (секторальні) методичні рекомендації з підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля.
4. Методичні рекомендації призначені для використання в роботі суб'єктами господарювання, які забезпечують підготовку звіту з оцінки впливу на довкілля.

2. Загальні положення

2. Рекомендації до здійснення оцінки впливу на довкілля

1. Згідно із законодавством про охорону навколишнього природного середовища, оцінка впливу на довкілля (далі – ОВД) здійснюється з урахуванням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища, екологічної ємкості даної території, стану навколишнього природного середовища в місці, де планується розміщення об'єктів, екологічних прогнозів, перспектив соціально-економічного розвитку регіону, потужності та видів сукупного впливу шкідливих факторів та об'єктів на навколишнє природне середовище.
2. ОВД здійснюється з урахуванням передпроектних (передінвестиційних) робіт і матеріалів або проектної документації, що розроблена, зокрема, проектної документації на будівництво, реконструкцію, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідацію (демонтаж) об'єктів, проектно-кошторисної документації щодо виконання робочого проекту, землевпорядної документації (схем землеустрою, робочих проектів землеустрою тощо), проектів організації та розвитку лісового господарства.
3. Розглядаючи інвестиційний проект або іншу передпроектну документацію, ідентифікують вид (види) діяльності та об'єкт (об'єкти), що підлягають ОВД.

2. Загальні положення

2. Рекомендації до здійснення оцінки впливу на довкілля

4. Планована діяльність підлягає ОВД до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Згідно з найкращою практикою ОВД, рекомендується забезпечити здійснення ОВД на початку циклу проектування діяльності або, принаймні, до затвердження робочої документації з єдиною можливою альтернативою провадження діяльності. Здійснення ОВД може бути рекомендовано на етапах розробки інвестиційної пропозиції, «обґрунтувань інвестицій», попереднього техніко-економічного обґрунтування проекту, якщо при цьому вже є доступними проєктні показники щодо продукції і продуктивності, сировини і матеріалів, попередні схеми планування території (розташування об'єктів), матеріали вишукувань і досліджень.
5. Перед початком ОВД необхідно встановити відповідність проєкту чинному законодавству та обмеженням, серед них, зокрема: затвердженій містобудівній документації, документації із землеустрою, містобудівним обмеженням, державним та місцевим цільовим програмам.
6. До початку ОВД здійснюють пошук та аналіз виправданих альтернатив з урахуванням їх економічної доцільності і технічної ефективності, екологічної безпеки та обсягів споживання ресурсів на одиницю продукції.

3. Рекомендації до змісту звіту з оцінки впливу на довкілля

1. Структуру звіту з оцінки впливу на довкілля (далі – Звіт) та загальний зміст його основних розділів визначено Законом і порядком передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля, затвердженим Кабінетом Міністрів України.
2. Звіт підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їх кваліфікації.
3. Кваліфікацію авторів (виконавців) Звіту зазначають відповідно до диплома, як визначено у частині третій статті 7 Закону України «Про вищу освіту»: інформація про здобутий особою ступінь вищої освіти, спеціальність (спеціальності, галузь знань - для міждисциплінарних освітніх програм), спеціалізація та професійна кваліфікація (у разі присвоєння)).
4. На початку Звіту або на його титульній сторінці наводять наступні відомості: 1) назву Звіту; 2) реєстраційний номер справи з ОВД; 3) відомості про суб'єкта господарювання: найменування, організаційно-правову форму, ідентифікаційний код за ЄДРПОУ, юридичну і поштову адреси, контакти (офіційний веб-сайт в мережі Інтернет, електронну адресу, телефони); 4) відомості про авторів Звіту(розробників, виконавців): юридична особа/ фізична особа, П.І.Б. авторів або виконавців (авторів розділів, виконавців вишукувань та досліджень або технічних (науково-технічних) звітів), із зазначенням їхньої кваліфікації; 5) за потреби, відомості про акредитовані випробувальні лабораторії, залучені до проведення інструментальних вимірювань; 6) рік складання Звіту.

3. Рекомендації до змісту звіту з оцінки впливу на довкілля

5. У назві Звіту зазначають: найменування виду планованої діяльності або об'єкта, згідно з Законом, та конкретний зміст планованої діяльності; загальну площу території провадження планованої діяльності, а також адміністративну область і район.
6. Характеризуючи кількісні і якісні показники, використані для опису поточного стану довкілля або для оцінки забруднення чи інших впливів, зазначають використані методи виконання вимірювань, методики збору та оброблення даних, за потреби, з відповідними посиланнями на джерела інформації.
7. У додатки до Звіту включають, у тому числі: результати моделювання розсіювання викидів в атмосферному повітрі, скидів забруднюючих речовин зі зворотними водами; копії довідок від суб'єктів державного моніторингу вод, інші вихідні дані, що були використані для оцінки поточного стану чи розрахунків; стислі технічні або науково-технічні звіти про спеціальні вишукування або дослідження; копії чинних дозвільних документів у сфері охорони навколишнього природного середовища і спеціального використання природних ресурсів (дозвіл на спецводокористування, спеціальний дозвіл на користування надрами тощо), копії правовстановлюючих документів на земельні ділянки, а для орендарів водних об'єктів, зачеплених планованою діяльністю, – на водні об'єкти.

3. Рекомендації до змісту звіту з оцінки впливу на довкілля

8. Якщо для підготовки Звіту здійснювалися спеціальні дослідження (біологічні, гідрологічні, ґрунтові тощо), то до Звіту, за потреби, додають стислий науково-технічний звіт про спеціальні дослідження, у якому містяться: відомості про виконавців, завдання спеціальних досліджень, методологія збору даних та їх оброблення, картографічні матеріали, основні результати, узагальнені у табличному форматі, висновки та рекомендації фахівців до планованої діяльності і до заходів із запобігання, зменшення чи усунення впливу.
9. Рекомендується додавати до Звіту графічні матеріали, які відображають багаторічну динаміку показників, за даними спостережень за станом довкілля і виробничого контролю на підприємстві (у разі планованої діяльності, що передбачає реконструкцію/ переоснащення/ розширення) або державного моніторингу довкілля.

4. Загальна методологічна схема оцінки впливу на окремі фактори довкілля

1. Методичні рекомендації розроблені з урахуванням чинних нормативних методологій оцінки впливу на окремі фактори довкілля, а також загальноприйнятих у відповідних галузях знань методологій, доступних на момент розробки Методичних рекомендацій.
2. Фактори довкілля, вплив планованої діяльності на які підлягає оцінці, визначені Законом: це кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), атмосферне повітря, поверхневі і підземні води, землі і ґрунти, здоров'я населення, ландшафт, флора, фауна, біорізноманіття, природні території та об'єкти, матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, соціально-економічні умови та взаємозв'язки між цими факторами.
3. У методологічному аспекті, ОВД планованої діяльності (об'єкта) передбачає кілька компонентів аналізу: 1) опис планованої діяльності, з ідентифікацією параметрів планованої діяльності (об'єкта), що зумовлюють вплив на довкілля, і джерел впливу; 2) урахування поточного стану довкілля у місцевих умовах, де планується провадити плановану діяльність, разом із екологічними ризиками і прогнозами та перспективами соціально-економічного розвитку регіону; 3) види і потужність впливу на окремі фактори довкілля, у тому числі сукупного впливу (прямого та опосередкованого) у зв'язку з впливом вже наявних об'єктів, а також планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності або розглядається питання про прийняття таких рішень; 3) дійсний розгляд та обрання виправданих альтернатив з урахуванням їхніх екологічних наслідків. Для усіх компонентів аналізу забезпечують збір та аналіз достовірних даних (інформації), проведення розрахунків і отримання оцінок.

4. Загальна методологічна схема оцінки впливу на окремі фактори довкілля

4. Характеризуючи плановану діяльність, ідентифікують джерела впливу та їхні проєктні кількісні і якісні параметри, з урахуванням: запроєктованих технологій і технологічних регламентів, проєктної потужності і продуктивності, видів сировини, палива, інших матеріалів, хімічних речовин у технологічних циклах, систем і заходів екологічного менеджменту.
5. Поточний стан довкілля оцінюють за кожним із факторів довкілля, акцентуючи увагу на факторах, їхніх властивостях та об'єктах, які зазнають значного впливу.
6. Оцінка впливу на окремий фактор довкілля полягає у послідовному встановленні наступного: 1) стану і властивостей фактора довкілля на поточний стан на місцевому рівні, з акцентом на ті об'єкти і властивості, що зазнають впливу, 2) переліку ймовірних змін в об'єктах і властивостях фактора довкілля у зв'язку з провадженням планованої діяльності та 3) моделюванні або оцінці іншим шляхом (якщо методології моделювання за даним фактором, об'єктом, показником на даний час не доступні) величини, інтенсивності, масштабу та інших ознак впливу, через оцінку величини і масштабу ймовірних змін, встановлених згідно з другим пунктом.
7. Користуючись методологіями моделювання, оцінки ризиків, експертних оцінок або ін., оцінюють потужність (величину, інтенсивність) впливу, його територіальний масштаб (зону впливу), тривалість (включаючи віддалені наслідки).

4. Загальна методологічна схема оцінки впливу на окремі фактори довкілля

8. Враховуючи, що, відповідно до Закону, оцінка можливого впливу на довкілля передбачає, у тому числі, оцінку його складності, прямого і будь-якого опосередкованого, побічного, кумулятивного впливу, а також впливу, зумовленого кумулятивним впливом інших наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності, має застосовуватися наступний методологічний підхід: вплив планованої діяльності оцінюють з урахуванням усіх об'єктів - джерел впливу аналогічного характеру (виду), що розташовані а) на одному проммайданчику, б) на сусідніх проммайданчиках одного підприємства або виробничо-технологічного комплексу, якщо відстань між ними менше 500 м за найкоротшою траєкторією, в) у розрахунковій зоні впливу, в межах якої величина впливу (концентрації та рівні шкідливих факторів) перевищує встановлені екологічні/ гігієнічні нормативи чи санітарні норми. У розрахунки та оцінки включаються об'єкти – джерела впливу у власності (користуванні) суб'єкта господарювання, а також ті, інформація про які у встановленому порядку підлягає оприлюдненню у формі відкритих даних, у тому числі об'єкти з Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля, щодо яких прийнято позитивне рішення про провадження і які знаходяться у власності (користуванні) цього ж суб'єкта господарювання. Оцінюючи кумулятивний вплив, враховують, у тому числі, будівництво, зміни та експлуатацію відомчих (технологічних) автодоріг і їхніх штучних транспортних споруд, тимчасових (об'їзних, під'їзних) доріг, залізниць, ліній електропередачі, інших елементів інженерної інфраструктури, необхідні для провадження планованої діяльності і розташовані у просторових межах, як зазначено вище. Викиди, скиди забруднюючих речовин зі зворотними (стічними) водами, утворення відходів, забруднення ґрунтів, шум та інші фізичні фактори впливу від шляхів та інженерної інфраструктури включають до відповідних розрахунків і моделювання.

4. Загальна методологічна схема оцінки впливу на окремі фактори довкілля

9. Оцінка кумулятивного впливу здійснюється на предмет: 1) ідентифікації видів кумулятивного впливу і зачеплених ним факторів, територій та об'єктів; 2) ймовірного збільшення площі впливу (наприклад, якщо вплив планованої діяльності оцінювати сукупно з впливами інших об'єктів і супутніх робіт, то може збільшуватися зона впливу викидів на атмосферне повітря населеного пункту чи сельбищної території); 2) збільшення часу впливу (наприклад, може зростати тривалість відновлення якості води до нормативних показників при сукупному впливі кількох випусків зворотних вод); 3) збільшення інтенсивності впливу (наприклад, при сукупному впливі зростають рівні шуму).
10. Оцінка значимості впливу на фактор або об'єкт довкілля здійснюється за методологією оцінки ризиків, з урахуванням потужності, масштабу і тривалості впливу, глибини очікуваних змін у навколишньому середовищі, значення об'єктів довкілля, на які здійснюється вплив. Надають посилання на джерело інформації про використані методології. Значимість впливу оцінюють з метою обґрунтування вибору альтернативи, інженерних рішень, організаційно-технічних, технологічних та інших природоохоронних заходів.

**Розглянемо зміст та
структуру звіту з
оцінки впливу на
довкілля**

Зміст та структура звіту з оцінки впливу на довкілля

Унікальний номер, присвоєний справі щодо планованої діяльності при реєстрації повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля

1. Звіт з оцінки впливу на довкілля включає:

- 1) → опис планованої діяльності, зокрема:
 - опис місця провадження планованої діяльності;
 - цілі планованої діяльності;
 - опис характеристик діяльності протягом виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності, у тому числі (за потреби) роботи з демонтажу, та потреби (обмеження) у використанні земельних ділянок під час виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;
 - опис основних характеристик планованої діяльності (зокрема виробничих процесів), наприклад, виду і кількості матеріалів та природних ресурсів (води, земель, ґрунтів, біорізноманіття), які планується використовувати;
 - оцінку за видами та кількістю очікуваних відходів, викидів (скидів), забруднення води, повітря, ґрунту та надр, шумового, вібраційного, світлового, теплового та радіаційного забруднення, а також випромінення, які виникають у результаті виконання підготовчих і будівельних робіт та провадження планованої діяльності;
- 2) → опис виправданих альтернатив (наприклад, географічного та/або технологічного характеру) планованої діяльності, основних причин обрання запропонованого варіанта з урахуванням екологічних наслідків;
- 3) → опис поточного стану довкілля (базовий сценарій) та опис його ймовірної зміни без здійснення планованої діяльності в межах того, наскільки природні зміни від базового сценарію можуть бути оцінені на основі доступної екологічної інформації та наукових знань;

4) → опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності та її альтернативних варіантів, у тому числі здоров'я населення, стан фауни, флори, біорізноманіття, землі (у тому числі витлучення земельних ділянок), ґрунтів, води, повітря, кліматичні фактори (у тому числі зміна клімату та викиди парникових газів), матеріальні об'єкти, включаючи архітектурну, археологічну та культурну спадщину, ландшафт, соціально-економічні умови та взаємозв'язки між цими факторами;¶

5) → опис і оцінку можливого впливу на довкілля планованої діяльності, зокрема величини та масштабів такого впливу (площа території та чисельність населення, які можуть зазнати впливу), характеру (за наявності -- транскордонного), інтенсивності і складності, ймовірності, очікуваного початку, тривалості, частоти і невідворотності впливу (включаючи прямий і будь-який опосередкований, побічний, кумулятивний, транскордонний, короткостроковий, середньостроковий та довгостроковий, постійний і тимчасовий, позитивний і негативний вплив), зумовленого:¶

- виконанням підготовчих і будівельних робіт та провадженням планованої діяльності, включаючи (за потреби) роботи з демонтажу після завершення такої діяльності;¶
- використанням у процесі провадження планованої діяльності природних ресурсів, зокрема земель, ґрунтів, води та біорізноманіття;¶
- викидами та скидами забруднюючих речовин, шумовим, вібраційним, світловим, тепловим та радіаційним забрудненням, випроміненням та іншими факторами впливу, а також здійсненням операцій у сфері поводження з відходами;¶
- ризиками для здоров'я людей, об'єктів культурної спадщини та довкілля, у тому числі через можливість виникнення надзвичайних ситуацій;¶
- кумулятивним впливом інших наявних об'єктів, планованої діяльності та об'єктів, щодо яких отримано рішення про провадження планованої діяльності, з урахуванням усіх існуючих екологічних проблем, пов'язаних з територіями, які мають особливе природоохоронне значення, на які може поширитися вплив або на яких може здійснюватися використання природних ресурсів;¶
- впливом планованої діяльності на клімат, у тому числі характер і масштаби викидів парникових газів, та чутливістю діяльності до зміни клімату;¶
- технологією і речовинами, що використовуються;¶

6) → опис методів прогнозування, що використовувалися для оцінки впливів на довкілля, зазначених у пункті 5 цієї частини, та припущень, покладених в основу такого прогнозування, а також використувані дані про стан довкілля;¶

7) → опис передбачених заходів, спрямованих на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на довкілля, у тому числі (за можливості) компенсаційних заходів;¶

8) → опис очікуваного значного негативного впливу діяльності на довкілля, зумовленого вразливістю проекту до ризиків надзвичайних ситуацій, заходів запобігання чи пом'якшення впливу надзвичайних ситуацій на довкілля та заходів реагування на надзвичайні ситуації;¶

9) → визначення усіх труднощів (технічних недоліків, відсутності достатніх технічних засобів або знань), виявлених у процесі підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля;¶

10) → усі зауваження і пропозиції, що надійшли до уповноваженого територіального органу, а у випадках, визначених частинами третьою і четвертою статті 5 цього Закону, - до уповноваженого центрального органу після оприлюднення ними повідомлення про плановану діяльність, а також таблицю із зазначенням інформації про повне врахування, часткове врахування або обґрунтування відхилення отриманих під час громадського обговорення зауважень та пропозицій, що надійшли в порядку, передбаченому частиною сьомою статті 5 цього Закону;¶

11) → стислий зміст програм моніторингу та контролю щодо впливу на довкілля під час провадження планованої діяльності, а також (за потреби) планів післяпроектного моніторингу;¶

12) → резюме нетехнічного характеру інформації, зазначеної у пунктах 1-11, розраховане на широку аудиторію;¶

13) → список посилань із зазначенням джерел, що використовуються для описів та оцінок, що містяться у звіті з оцінки впливу на довкілля.¶

||

2. → До звіту з оцінки впливу на довкілля додаються:¶

1) → документи, які підтверджують право користування (власності) земельною ділянкою (наявності) та/ або документи, що підтверджують відповідність планованої діяльності затвердженій містобудівній документації відповідно вимог законодавства;¶

2) → відомості за підписом суб'єкта господарювання про наявність власних або орендованих виробничих площ (приміщень), необхідних для провадження господарської діяльності, разом із копіями документів, що підтверджують право власності або оренди на виробничі площі (приміщення);¶

3) → генплан та ситуаційна схема з нанесеними джерелами впливу на довкілля;¶

4) → довідка щодо величин фонових концентрацій забруднюючих речовин;¶

5) → довідка з гідрометеоцентра щодо метеорологічної характеристики і коефіцієнти, які визначають умови розсіювання забруднюючих речовин в атмосфері для визначеної місцевості;¶

6) → копія документа, що підтверджують наявність акредитації лабораторії, яка проводила дослідження та копію договору;¶

7) → таблиця із інформацією про повне врахування, часткове врахування чи обґрунтоване відхилення зауважень і пропозицій громадськості, наданих в процесі громадського обговорення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації.¶

Виконавець 1* ¶

_____ ¶

(ПІП, кваліфікація) → → → →

→ → → → →

¶

Виконавець 2 ¶

_____ ¶

(ПІП, кваліфікація) → → → →

¶

¶

Виконавець 3 ¶

_____ ¶

(ПІП, кваліфікація) → → → →

_____ ¶

* Звіт з оцінки впливу на довкілля підписується всіма його авторами (виконавцями) із зазначенням їхньої кваліфікації ¶

Нормативно-методичне забезпечення та стандартизацію підготовки звіту з оцінки впливу на довкілля здійснює уповноважений центральний орган.

Загальні методичні рекомендації щодо змісту та порядку складання звіту з оцінки впливу на довкілля
<https://ips.ligazakon.net/document/fn067952?an=15&ed=&dtm=&le>
=